

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNGIS

Número Extraordinari

15 CENTIMS

SURT LOS DISSAPTES

15 CÉNTIMS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. " 2 "
Los subscriptors del interior reben
las obras del folletí encuader-
nadas.

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, según.
Bussó a la escala

PREUS DE CADA NUMERO:

Número corrent. . . . 10 cts.
" extraordinari. . . 15 "
Los números atrassats son al ma-
teix preu y sense folletí.

FÉLIX GRAS

CELEBRAT POËTA PROVENSAI, AUTOR DEL POEMA

Los Carboners

TEATRO CATALÀ

PRENENT LO BANY.—Comedia en un acte, original de Pau Rodon. Estrenada lo dia 25 en lo teatro Fontova de Sant Boy.

Per los pochos datos qu' hem pogut adquirir, aquesta obreta agradá á la numerosa concurrencia que omplia 'l local, demostrantho aixis l' esser demanat l' autor.—X.

LA TIMBA.—Cuadro dramátich en un acte y en prosa, original de Vicens Badias Puyal. Estrenat la nit del 22 en lo teatro de «La Union Liberal» de Granollers.

Aquesta obreta valgué al autor extraordinaris aplausos, vejentse obligat á presentarse á las taulas á instancias de la concurrencia que presenciá l' estreno.

Lo protagonista Sr. Renom, estigué bastant acertiat en gran part de la obra, si bé en alguna situació la deixá decaure, sobretot en lo final.

Secundaren molt bé lo Sr. Albareda y 'l nen Pujol.—C.

DESTORBS Y GELOSIAS

NOTAS HISTORICAS (1)

La prensa periódica aplicada á partits polítichs madrilenys, de-de la republicana pactista, á la monárquica conservadora, rebé ab disgust que lo catalanisme hagués determinat pendre cartas en la cosa pública, donchs que veyá en la creixensa de la nova idea, lo comens del enderrocament del sistema que donaba vida á tot lo joeh de la política actual, del cual tots ells viuhén en virtut de la fórmula de govern del *turno pacífico de los partidos*. Natural era que possessin tota mena de destorbs á la marxa formal de las deliberacions del *Segon Congrés*, y que no obtenint per tal via lo resultat volgut, possessin en lluyta altre classe de medis pera partir pel mitj la forta agrupació que anaba formantse al rededor del *Centre Català*.

Hi habia á jugar una arma poderosa, cual empleo ha donat bon resultat sempre, en totas ocasions, y á tots

(1) Vegis lo núm. 124.

paissos, y ella consistia en estimular la gelosia entre 'ls catalanistas, que com á homes qu' eran, no estaban exents de incorrer en las debilitats propies del cor humá.

Sabém ja, que 'ls catalanistas venian de dos camps distints, los uns, fills dels jochs Florals, eran los factors del renaixement literari, y 'ls altres, verges en idees politicas ó desenganyats de las que fins alashoras habian sostingut, trayent consecuencias del dit renaixement, volian abordar, acudir ab remeys actius á curar lo mal que corsecaba la patria nostra.

Los primers, miraban ab recel als segons, per por de perdre l' alta direcció del grupo sens aspiracions definidas, que fins llavors habian gobeinat, y los segons veyan als primers com á un impediment pera lo rápit progrés de la nova doctrina que implantaban, sino deixaban tot recel entrant de plé á contrabregar sens escrúpols en la comunió regionalista, tal com habia surtit elaborat lo Programa en lo Segon Congrés.

Aixís las cosas, posseedor lo grupo merament literari, de tota la premsa escrita en catalá, se limitá en sos periódichs á ser cronista del fet, y la falta de calor propagandista, ajudá als adversaris naturals nostres poderosament en aquella ocasió. Y no pará aquí, sino que posats en contacte ab gent important dels bandos espanyols que feyan creixer la seva gelosia, uns desertaren acte seguit del Centre y altres ab més valentia y coneixement, van aguardar á que vingués la constitució definitiva de la corporació en Associació política, per si podian contenirho.

En aquest estat, la situació, guanyés qui guanyés, habia de perdre lo catalanisme. Y aixís va passar. La conversió política va verificarse per gran majoria; y lo nou element, triunfá del antich, pro lo Centre Catalá, va veurer ab sentiment com fugian de son sí, personas que per lo nom que duyan, hagueran fet un bé inapreciable á la causa catalana, si s' haguessin sobreposat á petitesas y conegut lo perque hi habia qui llensava á nostre camp la llevor de la discórdia.

Es ja ocasió de copiar lo trasllat d' un document, que temps á venir mereixerá estar grabat en marbres á las parets del palau del futur Congrés nacional catalá, una vegada lograda nostra autonomia.

Lo document diu aixís al peu de la lletra:

GOVERN CIVIL DE LA PROVINCIA DE BARCELONA

Ordre Públich, n.º 1346. — Ab fetxa d' avuy ha acordat aprobar la reforma del article 4.º dels estatuts per los quals se regeix eixa Societat, que tenia V. sollicitada, quin article en lloch de dir, (La societat no se ocupará de política ni de religió) se redactará de la manera següent:

Article 4.º La societat no se ocupará de religió, pro si de política, ab arreglo á la legislació vigent, podent fer tots los actes polítichs que eixa mateixa legislació permeti.

Lo que comunico á V. en contestació á sa instancia de 5 de Juny darrer y als efectes consegüents.

Deu guard á V molts anys.

Barcelona 9 de Novembre de 1883

LO GOBERNADOR

M. Gil Mestres

Hi ha un sagell

Sr. President del Centre Catalá

Lo pas ja estaba donat. Lo catalanisme habia entrat en sa major edat y costés ó no, habia de fer sa via, donchs que tota idea, si no mort al naixer, segueix progressant fins á arribar al periodo de domini, pera transformar-se luego, avansant sempre en virtut de la eterna llei de mudansa que s observa en totas las concepcions humanas.

La solemne sessió en la cual va explanarse detingudament la aplicació que en lo catalanisme debia tenir la paraula Política, va celebrarse lo dia 19 de Janer de 1884 y lo discurs corresponent, fou encarregat á D. Valentí Almirall.

La gelosia filla dels destorbs oposats per los bandos unitaristas, torná á donar los seus lligitims fruits; y si bé no va pendre forma ostensible, va quedar determinada la escissió que mes tart debia influhir fondament en la propagació del regionalisme.

Lo grupo literari, árbitre fins aquells moments de tot lo mohiment catalanista, vegé escapárselhi lo ceptre de las mans, y 's declará enemich, pero enemich vergonyant, del nou reneixement, y no tenint prou altitut de miras pera deixar fer á qui de dret corresponia, ja que á idees novas, correspon gent nova y convensuda que las defensi, treballá tant en descrédit de la causa que deyan estimar, que va necessitarse tota la abnegació y amor de l' altre agrupació per lo regionalisme, pera que no s' abandonés la empresa.

Pero cuan se lluyta ab fè, se verifican miracles y d' un d' ells nos ocuparem aviat, ab motiu de parlar de la célebre Memoria en defensa dels interessos morals y materials de Catalunya, entregada á D. Alfonso XII, al any 1885 á iniciativa del Centre Catalá.

J. S.

Lo de Corea

Una divinitat d' aquell país

A TU

Vaig saberne, Marieta
qu' estás perdent la xaveta
perqu' estimes á un poeta
molt tronat.

Jo t' aconsello, Maria,
que 't treguis eixa mania.
Jo, en ton puesto, no voldria
per' espòs,
á un xicot qu' está fent versos
buscant mil modos dispersos

y que sols te que perversos
pensaments.

Pensant bè, no t' escarrassis,
primer mira lo que fassis,
y, per fi, creume, no t' casis
ab aquet.

(Mes si tan perts la xaveta
per' casarte ab un poeta,
per lo mateix preu, Marieta,
¡prenme á mi!)

SALVADOR BONAVIA.

UN GLAU

Era molt gros, llarch de sis pulsadas, ample de cap,
de bon tremp, nou y molt punxagut.

L' Albert Sorell se casá molt jove. Era tot just á la
primera volada, cuan s' enamorá apassionadament de la
que feva tres anys era sa muller. Tres anys de ditxa,
tres anys de un encant infinit, durant los quals la lluna
de mel no sigué sombrejada ni pel passatger nubló d'
una lleugera contrarietat.

Ella era també molt joveneta! Rossa, gentil, fresca,
sempre riallera, nera qui l' Albert era un deu, y aixís
ho expressa a ab tan captivas miradas, qu' ell las co-
rresponia agafantli 'l cap tendrament ab 'las duas mans,
y petonejantlo ab amorosa passió.

—Quant t' estimo, Lluisseta meva, li deva sempre.

Lluisa alguns cops no responia, ab l' objecte de ferlo
bobejar, pero sempre sos ulls responian per ella.

Sempre inspirarán admiració enamorats que aixís s'
estimín!

La vida es tan curta! Y aquets dos, tant l' un com l'
altre recuperavan lo temps perdut, no havent conegut
may la vida en familia ni la ditxa de esser estimats.

L' Albert era fill d' un amor desgraciad, reconegut
per son pare, vell tan afectat del seu marquesat qu'
exigié de la mare que no 's donaria may á conèixer, con-
dició sens la cual lo reconeixement no hauria tingut
lloch.

Lo fill sigué degudament educat v al últim any de sa
carrera s' enterá pel diari, de que 'l marquès havia en-
tregat l' ànima á Deu. L' Albert quedava l' únich
hereu de cuarenta mil duros de renda.

Las llágrimas no foren gaire abundants. Total havia
vist al seu pare poch més qu' un vegada cada any.

Lluisa Vallinà li tocá en aquest mon la trista sort de
uns pares desunits. De posició elevada tots dos, per
evitar un escándol, s' havian separat á la callada de
comú acort.

Lo pare se quedá 'l fill, y la mare se quedá la filla á
disgut, perque per aquesta singular dona, barreja de
coquetisme, vanitat y tonteria, la noya podia serli un
destorb.

La vida de Lluisa no era per lo tant felissa, al costat
d' una mare que li tenia envejosa gelosia.

Los gustos de las duas, eran del tot oposats. La Sra.
Eugenia li agradava la vida de saló, la murmuració y
lluhir á tot-hora. Lluisa al contrari li agradava estarse
á casa. En las reunions li dava pena veurer, durant algu-
nas horas, la continua mímica de la seva mare, barreja-
da ab paraulas intencionadament maliciosas ab que sor-
prenia la perspicacia de tots los invitats.

La mare anava escotada fins á mitx cos. Lluisa sols
vestia robas tancadas fins al coll.

La una tenint de la violeta lo delicat perfum y timi-

dés, no creya may que un compliment anés dirigit á
ella. L' altre, al contrari, no pensant ni ab sas arrugas,
ni postissos, faltada de sentit moral, no reparava en dir
á algun dels gomosos pretendents:

—Es per mí ó per la meva filla, que vosté vé aquí?

Lo casament de Lluisa y Albert sigué per lo tant epi-
sodi novelesch.

L' Albert qu' es trobava viatjant se detingué en la
població ahont vivian ellas. Al endemá d' arribarhi rebé
una invitació que li enviá la Sra. Eugenia.

Refusá la primera y als vint dias rebé la segona que
acceptá, y sa visita agradá tan á la mestressa de la casa,
que 'l determiná anarhi sovint.

En aquellas reunions íntimas ahont los bons ratos
feyan olvidar las horas, los dos joves s' estimaren sens
qu' una paraula d' amor s' hagués pronunciat entre ells.

L' Albert mostrá son bon cor y Lluisa perdé 'l seu en
la batalla y ho portaren tan bé que la Sra. Eugenia fins
pochs dias avans del casament se eregué que seria ella
la que tornaria á lluhir en son pit la flor de tarongina.

Pero al endemá de casats los joves, ja sapigué mos-
trarse perfecte sogra...

Bah! als enamorats no 'ls donava cap cuydado!

No sentían la primavera al cor? Y donchs?

Sortiren de viatge. La primera carta que reberen de
la Sra. Eugenia sigué tan inconvenient que fins los va
fer plorar. Afortunadament, reflexionaren com debian
y de las horas en avant prengueren com era del cas, tot
lo que de ella venia.

Enamorats y acariciats per la fortuna resolgueren
viatjar. viatjar moltíssim.

Poch temps estigueren parats en un mateix lloch, te-
nian fam de viurer, de correr mon. Les estadas que fe-
yan en sa propia casa eran curtas y encare al fort del
ivern. Recorregueren molts paisos y en los més pinto-
rescos es ahont més temporada hi feyan.

Al cap de dos anys de casats se trobaban visitant una
de las poblacions més bonicas de Suissa. Més que
marit y muller, semblavan dos noys enamorats. Al cap
de poch temps, los vehins, cuan los veyan venir de
passeig, ja devan:

—Mireu, passa la felicitat.

Lo punt predilecte era una font solitaria que 's troba-
va á duas horas de la població. Lo camí era hermoíssim:
per ell Lluisa anava cullint flors que, al arribar á la
font, juntava formant un ram:

—Mira, mira quín' una de mes hermosa, en aquell
marge. Vaig á cullirla.

—Lluiseta, caurás, ten compte.

—No tinguis por, home.

—Qu' ets entremaliada!

L' agafava ell pel cos, li daba un petó y donantse 'l
brás continuaban lo camí.

Una tarde al tornar de la font en que brillavan ja 'ls
últims raigs del sol, Lluisa, mirant á un cantó del camí,
exclamá:

—Mira, quín clau; vaig á cullir-lo.

Era en efecte, un clau molt gros y llarch de sis pul-
sadas, ample de cap y de bon tremp y molt punxagut.

—Sí! qu' n farás?

—Servirá per clavar las caixas, cuant nos aném d'
aquí, respongué rihent. Apropòsit sabs que tindriam d'
anantsen á passar una temporada á casa, y després tor-
nar altra vegada á Italia, recordas que bonich...

—Sí; ho farém aixís mateix... pero deixa aquest clau,
ves ahont vas ab aixó...

—No, home; sempre ve un dia que serveix.

Y lo guardá, y al arribar á la fonda va colocarlo en
un recó de la tauleta de nit, per més que l' Albert, en-
cara que sens fer gran oposició, deya:

—Ves quín clau! una cosa aixís no serveix may.

Al endemá no sortiren á passeig. La Lluisa no 's tro-
bava gaire be.

L' Albert avisá desseguida al metje que digué qu' era
poca cosa, un sensill mal de coll.

UN IMPORTÚ

—Oh! y que vindrà be, senyor doctor...

—Caramba, . caramba, ... á veure 'l pols...

—Tanqui 'ls ulls...

—Tregui la llengua...

—(Y ara quedat aquí. ¡Per ximplet!)

—¡¡¡Voltaal!!!.....

—Ja ho veus, no estiguis ab cuidado, digué Lluisa; ja ho veus, Albert, no será res. Y seguint los consells del metje se ficá al llit.

Dos dias després, la malaltia estava més ensopida. Alashora- siguié l' Albert qui digué á sa estimada:

—No t' amohinis, dona, ja vás molt millor, demá ja 't podrás llevar.

Y li arreglá carinyosament la roba del llit.

—Y que n' ets de bó, Albert meu; me sab un greu donarte aquesta pena!

Al endemá lo doctor, sens mostrar inquietut, comensá á dir que la malaltia potser seria més llarga de lo que 's pensava. Al cuart dia digué:

—Aixó es grave: l' angina se complica, presenta mals sintomas...

—Per Deu... diguim la vritat, no 'm calli res.

—No s' apuri. La malaltia de la seva senyora será llarga y un cop convascenta los aires del seu país li retornarán la salut.

L' Albert plorava á solas, com una criatura.

Lo mal aná agravantse y se convocaren altres metjes. Lo diagnóstich siguié fatal. Un d' ells comunicá al marit:

—Es precis que tingui valor! Si te familia telegrafihí desseguida: la seva senyora no passará la nit.

—...No pot ser! no pot ser... Vegin si 's pot salvar, no perdonin cap medi... per mort de Deu... vostés m' enganyan! ..

—Valor, sobre tot, valor! ..

Una hora després comensá l' agonía. Agonia espantosa, terrible, del moment que Lluisa compregué que anava á morir.

La desgraciada feya esforços horripilants per retenir la vida, no volia morir, no volia deixar al seu Albert.

—Deu meu! jo m' aufego!! Senyor doctor, fassim respirar... pietat!... soch una mártir... Pobre marit meu, tenir de morir! Tan felissos qu' eram .. T' estimava tant! No m' enterris aquí, ho sents?... Al meu país... Albert! Deu meu, Albert! Albert!!!

La veu s' apagá, y la forsa de la malaltia aná vensent la de la joventut. Tot de cop quedá tranquila y ab mirada apagada y veu infantil digué:

—S' acaba, ja no pateixo gens, Albert 'm moro, t' estimo molt...

Lluisa morí.

L' Albert no 's mogué del quarto; mut, dret, la cara contrahent'seli per crispacions nerviosas, entrá una religiosa y un amich per calmarlo de sa excitació.

Pero què fer? Què dirli? Los consols sovint irritan lo dolor; las llágrimas sols fan be. L' Albert no plorava. La mirada ficsa al llit.

—No es morta, cridá de cop, acostantse al llit. Vos asseguro que viu Lluisa, Lluisa, responme... Soch jo, 'l teu Albert... Lluisa!.. oh no, es impossible .. esposa estimada ..

Sigüé precis treurel d' allí.

La nit sigué tristíssima, no feu més qu' enrahonar sol.
A la matinada, va rebre una carta de la Sra Eugenia d'ibent a sa filla: «Ahi vaig ballar, demà aniré al teatro» descuidantse de demanar noticias de la malaltia.

Al endemà l' Albert tingué la intuició de l' hora que havian de venir los encarregats de la funeraria.

Contra prechs y súplicas dels amichs, volgué fer a sa esposa l' ultim petó, donarli l' ultim adeu.

No gosaren privarli.

Entra a la habitació. Tres homes, impassibles posats a la morta dintre la doble caixa que devia trasportarla al seu país natal. En presencia del marit tingueren la prudencia d' enrahonar lo mes poch possible. Activaren sa feyna. Cuan la cuberta de roure s' acabava de ficsá damunt la mortalla, un d' ells digué:

—Falta un cargol. Que 'l tens, Anton?

—No!

—Donchs veslo a buscar desseguida.

Se 'n anava ja, cuan lo que respongué no se adoná de lo famós clau, qu' encare estava a la reconera: l' agafá dient:

—Teniu, me sembla que será bo.

Y un cop de martell ben donat, tancá perfectament la mortalla de Lluisa.

L' Albert vegé l' acció sens dir res. De cop un recort terrible invadi son esperit. Arrencá a riurer y girantse als seus amichs, digué:

—Tenia rahó. Ja va dirho; sempre ve un dia que serveix. Mira, ha servit per ella...

Després d' algun temps en lo cementiri ahont estava enterrada Lluisa, se veyá cada dia a un jove demacrat, de mirada sens expressió.

Era l' Albert. Emprenia a tothom que passava, y saludant ab gravetat, preguntava ab delicadesa:

—Escolti, no hauria trovat un clau, molt gros, llarch de sis pulsadas, ample de cap, de bon tremp, y molt punxagut?

L' Albert era boig.

Trasplantat per J. XIMENO

DUPTES

Dupto de si aquet sol qu' ens enllumena
va crearlo l' Etern, ó ell va crearse,
ja que sent tot quant feu, cosa perfecta,
lo sol no pot pás serho, puig te tacas.
Dupto de si los homes, vells y joves,
drets y esguerrats, civilisats y cafres
tots som germans, ja que distintas voltas
per un no res un treu del món a l' altre.
Dupto de si los arbres, flors y fullas
viuen del dols ruixim de la rosada,
puig jo he vist en salons, plantas bonicas
hont may s' hi tira ni una gota d' aygua.
Dupto de si hi ha infern y si hi ha gloria,
puig ni gloria ni infern he vist encara;
sols ho crech per que si, per que es de moda
en aquet temps sempre imitar als altres.
En fi, dupto de tot, sols d' una cosa
món cor está segú y pot alavarsen;
crech en l' amor sublime que 'm professa
la que va durme 'l mon: la meva mare.

J. T y R

Bon temps l' istiu si no fossin las pussas.

SERVEY DE HORA

GRANOLLERS.—Diumenge 22 del passat se efectuá en lo teatro de «La Unión Liberal», una vetllada política-literaria-musical.

Obri la vetllada lo President Sr. Viader, seguintlo en l' ús de la paraula los Srs. Bellavista (B.) y Renom. Acte seguit llegí un preciós trevall poètic lo senyor Badias, original de dit senyor.

La orquesta *La Catalana* tocá ab bastant ajust duas composicions.

Ab l' estrenó del cuadro dramátich *La Timba* del Sr. Badias, finalisá la primera part de la festa. La crítica d' aquesta obra va insertada en lo lloch corresponent.

Després d' una preciosa sinfonia de Suppé per la orquesta, lo Sr. Carreras, llegí un bonich trevall en prosa, original del mateix y lo Sr. Renom una valenta *Improvisació* poètica de D. Joseph Barbany; per últim lo Sr. Badias feu un brillant discurs, tingué períodos excelents y de gran efecte abogant en tots ells per la llibertat y lo progrés, rebent de los allí reunits una extraordinaria y espontánea ovació.

Doná fi a la vetllada la representació de la pessa catalana *A la precenció* de D. A. Ferrer y Codina. La execució a càrrech de 'is Srs. Pujol, Renom y Albareda fou bastant discreta.

Per avuy dissapte está anunciada la representació d' un drama de Joseph Echegaray y la pessa *Un vestit nou* del Sr. Millá.

SANT BOY.—Lo 15 del passat en lo teatro Fontova, en la funció que doná la companyia d' aficionats, se representá la popular pessa *Sebas al cap*. A més, s' estrená una obreta, com pot veurers en la secció corresponent.

Baix la direcció de D. Manuel Cazorro s' ha format una companyia que té projectat donar funcions, especialment catalanas, cada diumenge.—Y.

VICH.—Durant los dias de Festa Major s' han representat en lo Centre de la Rambla los dramas *Bach de Roda* y *Un gefe de la Coronela* y la pessa *Lo promés de la Sila*.—V.

SABADELL.—Diumenge a benefici del celebrat actor cómic D. Jaume Capdevila, se posaren en escena lo drama *L' Agulla* y la pessa *La sala de rebrer*.—F.

CERVELLÓ.—Ahi divendres, en lo teatro d' aquesta població, degueren posarse en escena, segons avis, lo drama *L' Hereu del Maz* y la pessa *Carlos I*; las duas originals de Rovira y Serra. Lo desemenyo a càrrech de las Sras. Ferré y Periu y dels Srs. Pigrau, Daroqui, Guardia, Millá, Ferré y Muñoz.—M.

SANT MARTI DE PROVENÇALS.—En lo «Casino Familiar» dissapte passat se representá lo drama *La fals ò lo cap de colla*. Se distingiren en lo desemenyo la Srta. Zamora y los Srs. Minguet, Castelló, Braseli, Pons, Botey, Carné, Balleste, Moret, Bosch y Muncunill.

RIPOLLET.—Diumenge últim, la companyia d' aficionats Julian Romea representá ab aplauso, especialment per part dels Srs. Taulet y Pons, las obras en un acte *Lo diari ho porta*, *Lo quarto dels mals endressos*, *Cura de cristiá*, *Lo mestre Olaguer*.—J.F.

Dotzé Petit Concurs

PENSAMETS

(BASES PUBLICADAS EN LO NÚMERO 128)

LLISTA DELS PLECHS REBUTS

1, Son com penso.—2, Del meu magí.—3, Meus.—4, Aquí van.—5, Vritats puras.—6, De la meva collecció.—7, Espurnas.—8, Pensar es viurer.—9, Del meu album.—10, Del meu hortet.—11, Acabats de cullir.—12, *L' home que may...*—13, Lo pensament du la marca del autor.—14 La ciencia del poble.—15, ¿Son nous?

Queda temps pera l' enviho fins al dia 12 del corrent.

TÍVOLI.—La sarsuela *Sueños de oro* tan coneguda de nostre públich, ha obtingut últimament en aquest teatro, una interpretació acabada com pocas vegadas. Las senyoras Pretel, Martinez y Garcia de Pinedo y los senyors Pinedo y Carbonell, junt ab la senyoreta Perez Cabrero que debutá ab lo paper de *La Hermosura*, han estat acertadissims, recullinhi molts aplausos.

Han comensat los ensaigs de l' obra de gran espectacle *Miss Robinson*.

ELDORADO.—La companyia de opereta italiana Gargano ha entrat ab bon peu, guanyantse desde las primeras representacions la simpatia del públich, conseguint lo en primer terme, lo tenor còmic Aristide Gargano qu' encar que sa veu no es molt potentia la emeteix ab tal art y afinació, que logra en la major part de cantàbils, produhir l' entusiasme del públich; la triple senyoreta Soarez que, á més de cantar ab gust, expressa ab encantadora ingenuitat los recitats, donant intenció graciosa y natural á tots los efectes còmichs; lo tenor Dato Acconci de veu bonica y extensa, reunint además la doble qualitat de bona figura y esmerada escola de declamació; lo caricato Piraccini que á més de bon cantant fa gala de bon humor, cridant l' atenció desde las primeras representacions, l' acert ab que intercala frasses y ditxos de popularitat local.

Además los coros que son de ben combinadas veus, lo de senyoras es dels que 's veuhen ab gust, per la bellesa y forma escultural de las coristas.

Lo vestuari es luxós y de tons brillants y 'l decorat que s' ha presentat fins ara, te l' alicient de la novetat ja que també es propietat de la companyia, y per lo tant, desconegut del públich de Barcelona.

Las obras representadas fins ara han sigut *La perichole*, *La Mascota*, *Barba Bleu* y *Donna Juanita*, rebudas totas ab gran aplauso.

Tot lo cual, y per lo demostrat fins ara, fá assegurar, que la estada de la notable companyia Gargano á nostra ciutat ha d' esser de brillant resultat.

NOVETATS.—Dimecrers se despedí de nostre públich, la notable companyia Calvo Gimenez. Avuy dissapte debutará una important companyia de ópera.

GRANVÍA.—*Carmela* y *Los descamisados* han sigut dos de las obretas que millor desemenyo en conjunt, han obtingut. Los coros que han sigut aumentats convenientment, donan més ajust á las obras qu' es posan escena.

Pera ahí estava anunciát l' estreno de la nova sarsuela *El duo con la Sultana*, del que 'n parlarém en lo número próxim

JARDI ESPANYOL.—Continua alternant lo repertori nou ab alguna sarsuela del repertori antich. Lo públich ompla 'l local cada nit, celebrant las obras que 's representan, especialment *Lo princep del Congo*, quina obreta sense que molts s' ho pensessin, es per ara la que 'l públich l' ha declarat èxit de la temporada. Está ja á la 20 representació y es cada nit més aplaudida.

CIRCO ECUESTRE.—Miss Zampa es artista notable per los atrevits treballs qu' executa demostrant en ells un valor extraordinari.

La companyia mímica Adams, termina totas las funcions representant ab aplauso una pantomima de son abundant repertori.

LABRUGUERA.

LO GRILL Y LO NOY

(FABULETA)

Cantava un grill ab forsa
á dintre lo seu cau,
y un noy, que va sentirlo,
cassarlo vá jurar.

Trencá un tros de branqueta
y al cau lo introduhí...
¡lo grill, ofés, molt prompte
cremat ne va sortir!

Lo noy llavors cullintlo
rient se 'n vá tornar,
burlantse del poch *pésquis*
que 'l grill va demostrá.

Aixis sol succehirme
als tontos presumits:
que cauhen á la trampa
com hi va caure 'l grill

J. AYNÉ RARELI.

NOVAS

Acompaña al present número, folletí de 16 planas del drama «La flor de la montanya», corresponents de la 113 a la 128.

Al número vinent, que serà al preu de 10 cèntims, aniran las últimas vuit planas de dita obra, la que, ab tot y ocupar 136 planas, s' haurà repartit ab gran economia y ab sols nou números.

Seguirá després un número de 15 cèntims que, per folletí portará completa, la comedia «Tres personas» en un acte, en vers, de Abelardo Coma, estrenada ab éxit en lo teatro Tivoli.

—Hem rebut los dos primers números del nou setmanari «La Rambla» que 's publica en aquesta ciutat. Hi abundan los dibuixos essent lo que va en la primera plana il·lustrat ab colors.

Li desitjém prosperitat.

—Próximament s' estrenarán en lo Jardí Espanyol, las sarsuelas catalanas «Ali-Oli» y «Lo castell de las damas».

—Demà diumenge en l' espayós local Tallers, 45, segon, inaugura sas funcions la societat «Bartrina.» Se posarán en escena las obras en un acte «Un curt de vista», «Tio, yo no he sido» y estreno del monòlech «Morir per l' honra.» Las catalanas estarán dirigidas per sos respectius autors.

—Dimecres a las nou de la nit, lo Centre Catalá de Sabadell celebrá la vetllada en que 's doná lectura del treball premiat en lo concurs obert per dita societat demarant una Cartilla Catalanista.

Esperém ab ansia conèixer aquest treball.

—Hem rebut lo primer número de «El Campeon», periòdich setmanal defensor dels interessos morals y materials de la barriada marítima de la Barceloneta. Publica treballs literaris catalans.

Li desitjém llarga vida.

—Hem rebut també, lo tercer número de «El caudillo del progreso» que 's publica a Llagostera y pot adquirir-se a Barcelona en aquesta Administració.

—Per ahí estava anunciada en lo Jardí Espanyol, la primera representació de la sarsuela del festiu escriptor C. Gumá y del Mtre. Gimenez, «La llanterna mágica»

Per avuy s' hi anuncia l' estreno de «Ali-Oli», sarsuela en un acte, original de dos coneguts autors.

—Lo distingit actor D. Conrat Colomer ha sigut contractat per la empresa del teatro Tivoli.

—Recomaném als lectors, fessin sa atenció en l' obsequi que se 'ls ofereix, en lo primer anunci de la quarta plana de las cubiertas.

CUL DE SACH

En un teatro de poca ventilació y que s' hi fuma escandalosament, a un subjecte qu' está amohinat precisament per aquell abús, en un dels entreactes li pregunta un altre espectador:

—Dispensi, sabria dirme si 'l drama qu' han fet está en prosa ó en vers?

—No puch dirli.—respon:—ab aquest diantre de boira no he pogut distingirho.

¡CONTRABANDO!

—Vaja! veig que l' Antón disfressat de drapaire farà que jo passi tranquilament lo que duch amagat.

CURA DE MORO

(IMITACIÓ)

—¡Ay mamá!

—¡Vaja! ¿Ja 't passa? Vina a la novena..

—¡Dona!

¿que no veas que no estich bona?

—¡Això ho dius tu, y 'n fac massa!

—Vesten sola.

—¡Oh, y es clá!

—¡Jo ho sento molt!

—¡No t' apuris;

la qüestió d' aixó es que 't curis! Vesten al llit.

—¡No, mamá!

—¡Pero, que 't sents?

—¡Un calor!...

—Ca, será aprensió, criatura! ¡Si ni tens febre!

—¡M' apura

qu' aixó 'm diguis!

— ¡Si, senyor!

—¡No 'm donguis mamá, més pena que m' agafa hasta mareig!

—¿Vols surti un xich a passeig, avants d' aná a la novena?

— ¡Si 'm canso, mamá!

—¿Qu' has dit?

pendrém un cotxe de plassa, y veurás com tot te passa ab l' airet d' aquesta nit.

—¡Tinch molta tos!

—¡Per Deu, dona!

—¡Te dich que tinch molta tos!

—¡Vaja, bel aixó es nerviós,

y molt poch cuidado 'm dona!

—¡No 't cansis més, no, mamá;

no tinch ganas de surti;

vesten tu; jo 'm quedo aquí

recol·lada a n' al soá.

—¡Es mania per demés,

lo que tens!

—¡No ho creguis, no!

—¡Vaja, donchs, fesme un petó

y adéu, que no m' escapés

la funció, y es l' últim dial!

Abrigat, tápat los peus

si anarten al llit no creus.

¡Resa algun Ave Maria!

(Com que 's feya tart y massa, la mamá se 'n va; y mitj morta ja, d' angunia, va a la porta)

la malalta, obra y diu:—¡Passa!

—¡Arturo!

—¡Amelia! ¡Ab anhel
esperava á fora!...

—¡Arturo!...

¿T' han vist?

—No passis apuro;
no m' han vist.

—¡Gracias al cell!

(Es molt curta la novena;
corren molt breus los instants,
y en gracia de 'ls dos amants
per alt passo d' ells l' escena.
S' ouhen pas-òs... ¡La mamá!
Fuig l' amant mes que depressa,
y la nena sens fer fressa
torna á jeurers al sofà.)

—¿Com estás, filla?

—¡Millor!

—¿Millor dius?... ¿y las ulleras
qu' are fas?...

—¡T' ho dich de veras!

—¡Cá!... ¡Vaig á avisá al doctor!

—¡No, mamá!

—¡No torno arrera!

—¡Si estich bé, 't dich la vritat!

—¡Si hasta 'l pels tens agitat!

—¡Son los nervis!

—¡Cá, quimera!

¡Vaig pel metje! ¡Tu estás mala!
y á mí 'm petan ja las dents!

(Al cap de molts pòchs moments
entra lo doctó á la sala
Polsa á la nena intranquila,
y la trova un xich nerviosa,
y per darli alguna co-a,
l' hi mana que prengui tila.)

—No tindrà mal resultat
per are; sé son dolor

quin es. (Es clá, si 'l doctor
viu á n' al pis del costat.)

—¿Donchs no hi ha perill, vritat?

(diu la mare casi á l' hora.)

—Ja veurá: (entre ncs, senyera,
lo mal es de gravetat.)

—¡Ay, Deu meu!

—Jo soch molt vell

y práctic.

—¡Oh, si ja ho sé!

—Y apreciant molt á vosté,
me permeto aquet consell:
¡Li fará veure 'ls ulls blaus,
la tal nena! ¡Jo poch m' erro!

Y ara ahont me dus tan cremat? No es pas hora de plegar...

—¿Qu' ha de pendrer?

—¡Molt de ferro!

—¿En xarops?

—¡No, en panys y claus!

ABELARDO COMA.

ERIGMAS

XARADA

—¿Hu ha dit que habia mort
lo total, es vritat Roch?

—Oh, jo no puch contestarte
perque noy, tersa hu dos.

P. CATALÁ

TARGETA

S. RAMÓN ALEGRI GAY

PEGOTS

Formar ab aquestas Hetras lo titol de dos celebradas obras
d' un mateix autor.

B. RUJACA

ENDEVINALLA

Obro portas sense clau
y doblego la virtut;
de mi, l' home mes astut
se converteix en esclau.
Ja may res del mon me falla
y á mes, apreciat lector,
sense tenir molt valor
guanyo mes d' una batalla.

ARÍSTIDES DANYANS

INTRINGULIS

Buscar lo nom d' un abrich, que treyntli lletres del rade-
ra dongui per resultat; animal de ploma; part del cos humá;
animal cuadrúpedo; consonant.

À. VILARÓ.

Correspondencia

Agustí del Vall, no es apropòsit per aquesta publicació.—
M. Lluís, veurém en altre cosa.—Joan Ruga, no va prou bé,
pero denota disposició.—Anton Gimenez, ja haurá notat qu'
estaba bé.—R. Sala Camps, convindria retocar-lo molt.—Jo-
seph Pont y Espasa, anirà, variant alguna paraula final; gra-
cias per l' oferiment.—Guillem Torres, s' ha fet de molts
maneras y ha perdut la novetat; gracias de las noticias.—
Trip-Trap, aquestas noticias han de venir ab sello ó firma que
las garantisi.—Isidro Cuxart, vusté ha confós las duas cosas
en una.—J. Bué Ventura, arréglila, arréglila que s' ho ben
necessita.—Mariano Fargés, resultaria pesat.—A. Vila y Ro-
má, aquest es l' objecte desitjat.

Anirà tot ó part de lo que han enviat, Aristides Danyans,
C. de Bellesguart, Salvador Borrut Solé, J. Roig Codorní, Isi-
dro Martínez, J. Escachs y Vived, Ventura Desvá y M. Roca.
Lo demés que no 's respon no va bé per distints motius.

Imp. Alsina y Clós, Muntaner, 10.